

**Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu – predmet:
Náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku**

1.

Názov predmetu	Náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	Ôsmy
Škola (názov, adresa)	Základná škola Martina Kukučina, SNP 1199/36, 02601 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelávania	Nižšie sekundárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	Slovenský jazyk
Iné	Štátna škola

2. Charakteristika predmetu

Predmet náboženská výchova/náboženstvo Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v nižšom strednom vzdelávaní plní dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti mladého človeka a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti Božieho Slova umožňuje spoznávať Trojjediného Boha, zjaveného v Písme Svätom. Žiaci sa hlbšie oboznámia s dejinným vývojom evanjelickej cirkvi na Slovensku v 20. storočí od vzniku ČSR, cez obdobie 2. svetovej vojny a počas komunistického režimu. Ďalej spoznajú evanjelické služby Božie, ako naplnenie 3. Božieho prikázania. Získajú prehľad o najväčších svetových náboženstvách a budú mať možnosť pochopiť ich dejinný vznik. Oboznámia sa tiež so základnými článkami viery a jednotlivými pojmami akými sú: Viera všeobecná kresťanská, Svätá Trojica, hriech, Božia milosť, odpustenie, posledný súd a večný život. Tento predmet ich vedie k aktívnemu zapájaniu sa do života rodiny, cirkvi i spoločnosti, v ktorej žijú. Poslaním tohto predmetu je napomôcť žiakom v hľadaní správnej cesty v živote, hľadaní jeho zmyslu a aktívnemu poznaniu Božieho plánu záchrany vo viere v Pána Ježiša Krista.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Prehľbiť si vzťah s Pánom Bohom a s ľuďmi. Získať záujem o dejiny a porozumieť duchovným koreňom svojej cirkvi. Poznávať význam sviatočného dňa pre život človeka, ako zdroj naplnenia, pokoja a vnímania života v jeho celistvosti. Vedieť sa orientovať v svetových náboženstvách, poznať ich dejinný vývoj, obsah učenia a ich najvýznamnejšie osobnosti. Porozumieť tiež evanjelicko-kresťanskej viery, jej základným článkom a termínom. Porozumieť zvestovaným pravdám a podľa toho utvárať svoj život. Podnecovať aktivizáciu, dynamizáciu a integráciu rozumových, emocionálnych a vôľových vlastností a zorientovať ich v duchovných hodnotách. Nadobudnúť povedomie potreby angažovať sa za spoločné dobro v cirkvi a v spoločensťve, v ktorom žijú.

Všeobecný cieľ: Na základe biblických, teologických a dejinných poznatkov umožniť žiakov 8. ročníka spoznať dejiny Evanjelickej viery od dôb predreformácie a reformácie až po rozšírenie na našom území, spoznať články viery, úlohu diakonie, rozdelenie kresťanských cirkví a spoznať základnú charakteristiku siekt a oboznámenie sa s niektorými z nich.

Špecifické ciele:

a) vzdelávacie

- poznať dejiny svojej cirkvi od dôb predreformácie a reformácie po rozšírenie na našom území
- rozumieť 3. článku viery o Duchu Svätom
- spoznať diakoniu
- poznať kresťanské cirkvi
- rozumieť nebezpečenstvu siekt

b) výchovno-vzdelávacie

- uvedomovať si dôležitosť duchovných koreňov, pre formovanie názorov, postojov a konania v živote človeka
- uvedomovať význam Ducha Svätého pre rast viery
- uvedomovať si význam a miesto diakonie v živote viery
- na základe poznatkov porozumieť členom iných kresťanských cirkví

- uvedomovať si dôležitosť viery pri formovaní postojom

4. Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie komunikačné

- zapája sa do diskusie, vie vyjadriť svoj názor
- objavuje formy komunikácie medzi Bohom a človekom
- využíva rôzne druhy komunikačných prostriedkov a informačné technológie
- pozná korene svojej cirkvi a jej významné obdobia
- formuluje svoje myšlienky, rozvíja svoje komunikačné schopnosti
- učí sa viesť dialóg s inými náboženskými postojmi
- zapája sa do diskusie, obhajuje svoj názor, diskutuje o názoroch iných

Kompetencie k riešeniu problémov

- snaží sa o riešenie problémov a situácií na základe Božích prikázaní a poznania náboženských postojov iných
- pochopí a snaží sa riešiť problém s dôrazom na lásku k blížnemu a etický princíp
- plánuje riešenie problému a uvedomuje si dôsledky riešenia
- navrhuje riešenia z kresťanského pohľadu

Kompetencie sociálne a personálne

- má pozitívny vzťah k sebe a svojim blížnym a snaží sa spolupracovať s druhými ľuďmi
- oceňuje dôležitosť rodiny a času v nej stráveného
- spolupracuje vo dvojiciach a v skupine
- prispieva k diskusii v skupine a chápe potrebu spolupráce pri riešení danej úlohy
- ovláda a riadi svoje konanie, váži si seba aj druhých

- oceňuje skúsenosti druhých ľudí a zvažuje ich konanie

Kompetencie k učeniu sa

- oboznamuje sa s článkami viery
- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie obsahu a symbolom svetových náboženstiev
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu

Kompetencie existenciálne

- chápe zmysel života a pozitívne hodnotí svoj život
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov, priateľstva, rodiny, inoveriacich
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov
- objavuje hranice života – smrť a kresťanský pohľad na večný život
- objavuje zmysel spolupatričnosti
- preberá zodpovednosť za svoje konanie

Kompetencie občianske

- rešpektuje, chráni a oceňuje kultúrne a historické dedičstvo
- uvedomuje si základné náboženské hodnoty a uplatňuje princípy slobody vierovyznania
- prejavuje tolerantný postoj k iným náboženstvám
- odmieta nátlak a hrubé zaobchádzanie

5. Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania		
	Metódy	Postupy	Formy práce
<p>Človek a spoločnosť – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku</p>			
<p>1 Dejiny – Predreformácia – až do r. 1918</p>	<p>Motivačné, expozičné, fixačné, aktivizujúce, problémové, kombinované, diagnostické a klasifikačné (rozhovor, rozprávanie, demonštrácia, opis, vysvetľovanie, beseda, diskusia, riadený dialóg, film, práca s video a audio nahrávkami, pozorovanie, projekty, problémové vyučovanie, samostatná práca s knihou, ústne a písomné opakovanie, ilustrácia, pojmová mapa, práca s textom, práca s pracovnými listami a s pracovným zošitom, práca s vykladacím materiálom, riešenie modelovej situácií, práca s biblickým textom a</p>	<p>analyticko – syntetický induktívno–deduktívny genetický(vývinový) dogmatický porovnávací analogický</p> <p>Práca s učebnicou, Bibliou, populárno-náučnou literatúrou a encyklopédiami, čítanie doplnkových textov s porozumením, pracovné listy, videodokumenty, tvorba projektu</p>	<p><i>Organizačné formy:</i> vyučovacia hodina, projekty, filmová projekcia vychádzka, exkurzia, beseda, domáca práca</p> <p><i>Sociálne formy:</i> frontálne, diferencované, individuálne, skupinové vyučovanie,</p> <p>práca s IKT, písomné práce, samostatné štúdium, ukážky riešenia úloh, práca s učebnicou, pracovným zošitom, modlitba, kreatívne vyjadrenie myšlienok a názorov (dramatizácia,</p>
<p>2. Dogmatika Tretí článok Kréda – VVK</p>			
<p>3. Diakonia</p>			
<p>4. Religionistika Kresťanstvo</p>			

5. Religionistika – Sekty	obrazom, didaktická hra, Brainstorming, práca v skupinách, skupinové a zážitkové vyučovanie hranie rolí, dramatizácia, spev, modlitba, kreslenie, súťaže,...)		kreslenie, tvorba plagátu...) kvízy a tajničky, prezentácie k témam
----------------------------------	---	--	---

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Človek a spoločnosť – náboženská výchova/Náboženstvo Evanjelická cirkev a. v. na Slovensku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje (internet, knižnica...)
1 Dejiny – Predreformácia – až do r. 1918	Žiť a veriť vo svete Náboženský výchova pre 8. ročník základných škôl – evanjelické a. v. náboženstvo (2013)	Tabuľa PC Notebook Projektor Interaktívna tabuľa Aplikácie	Biblia, Biblické obrazy Pracovné listy Pripravené prezentácie CD, DVD nosiče	Internet, školská knižnica
2. Dogmatika Tretí článok Kréda –VVK				
3. Diakonia				
4. Religionistika Kresťanstvo				

7. Hodnotenie a klasifikácia

Stupeň 1 (výborný) Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotí javov a zákoností. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný) Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákoností samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý) Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákoností podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové a kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákoností. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný) Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákoností podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný) Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Hodnotenie previerok a didaktických testov

100 – 90% 1

89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Pri určení metód a foriem hodnotenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa učiteľ riadi odporúčaniami CPPPpP. Žiak, ktorý z dôvodu zdravotného znevýhodnenia postupuje podľa individuálneho vzdelávacieho programu, je hodnotený podľa individuálnych kritérií, čo má potom uvedené v doložke na vysvedčení.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriaduje vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi PK Človek a hodnoty.

PK Človek a hodnoty v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahŕňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách.

Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Oblasť: **Človek a hodnoty**

Predmet: **Náboženská výchova - evanjelická**

Ročník: **ôsmy**

Počet hodín v ročníku: **1 hodina týždenne (ŠVP), spolu 33 hodín**

Tematický celok	Výkonový štandard (nahrádza cieľ)	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
1 Dejiny – Predreformácia – až do r. 1918	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojem pravda v biblickom význame (Ján 14), - vysvetliť pojmy: ospravedlnenie z viery, sloboda svedomia, - popísať hlavné línie svetovej reformácie a jej členenie, - zhodnotiť zmenu situácie pre život ECAV po prijatí Tolerančného patentu, - zhodnotiť význam Štúrovcov aj ako cirkevných predstaviteľov v dobe maďarizácie, 	<p>život v pravde reformácia Tolerančný patent ECAV v období maďarizácie Štúrovci</p>	10. hod	<p>OSR MUV BPO FIG MDV RLK ČIG</p>
2. Dogmatika Tretí článok Kréda –VVK	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizovať osobu Ducha Svätého ako Posvätiťa, Radcu, Darcu, Utešiteľa, Pomocníka, - vyjadriť presvedčenie, že živá viera prináša ovocie Ducha Sv., - orientovať sa v textoch, ktoré hovoria o vzniku a vývoji prvotnej cirkvi, o zakladaní a živote prvých cirkevných zborov, - vysvetliť pojmy – viditeľná a neviditeľná cirkev, - charakterizovať ich základné úlohy a ich aplikovanie v každodennom živote, -identifikovať sa s cirkvou ako svojim duchovným domovom, - rozpoznať rôzne spôsoby misie vo svete, 	<p>úloha a zodpovednosť viditeľná a neviditeľná cirkev úlohy cirkvi misia – služba</p>	6. hod	<p>MUV OSR MDV FIG OZO</p>
3. Diakonia	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť pojmy: diakonia, služba a skutok lásky, - reprodukovať základné životopisné dáta o sestrách Royových, - vymenovať niektoré zariadenia Evanjelickej diakonie na Slovensku, - zdôvodniť význam diakonie v službe 	<p>diakonia sestry Royové</p>	3. hod	<p>OZO FIG OSR</p>

	cirkvi a svetu, - zostaviť zoznam služieb, ktoré vidí vykonávať členov miestnej diakonie			
4. Religionistika Kresťanstvo	- vymenovať základné učenie ECAV, - popísať učenie a prax Rímskokatolíckej cirkvi a iných kresťanských cirkví	učenie a prax ECAV učenie a prax Rímskokatolíckej cirkvi a iných kresťanských cirkví	7. hod	MUV OSR BPO
5. Religionistika – Sekty	- vymenovať základné charakteristiky siekt, - rozpoznať spôsoby agitácie, učenie a mechanizmus fungovania, - prezentovať ich nebezpečenstvo a spôsob ako sa im brániť, - simulovať situácie získavania nových členov do sekty a ich odmietanie.	sekty mechanizmus agitácia odmietnutie ponuky	7. hod	OZO OSR

Prierezové témy:

OSR - osobnostný a sociálny rozvoj

MDV- mediálna výchova

MUV- multikulturálna výchova

OZO - ochrana života a zdravia

ENV - Enviromentálna výchova

DOV - Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

RLK - Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu

FIG – finančná gramotnosť

BPO - Boj proti obezite

ČG - Čitateľská gramotnosť